

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a JUDr. Petry Venclové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **MUDr. H. L.**

zastoupená advokátem JUDr. Ervínem Perthenem, MBA,
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti

žalované: **Ministerstvo pro místní rozvoj**
sídlem Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2023, č. j. MMR-82663/2023-83

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se včasnou žalobou domáhala soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 18. 9. 2023, č. j. KrÚ - 76357/2023/116/OMSŘI/Fr, jímž bylo zrušeno ve zkráceném přezkumném řízení sdělení Městského úřadu Holice ze dne 29. 6. 2023, č.j. MÚHO/18622/2023 (dále v textu jen jako „sdělení Stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023“), kterým tento stavební úřad vyslovil souhlas

s obnovou stěn objektu rodinného domu čp. X na st. p. č. X1 v k. ú. X, vydaný žalobkyni podle § 177 odstavec 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, (dále jen „stavební zákon“).

2. Žalobkyně odůvodnila žalobu následujícím způsobem.
3. Žalobkyně jako stavebník do (dále v textu jen jako „stavebník“ či „stavebnice“) prováděla na základě souhlasu stavebního úřadu provedení stavebních úprav, stavební úpravy domu čp. X v obci X, na pozemku st. p. č. X1, parc. č. X2 v k. ú. X, přičemž paní L. L. je vlastníkem sousední nemovitosti, konkrétně domu čp. Y, postaveného na pozemku st. p. č. Y1 v k. ú. X. Poté, co žalobkyně provedla částečně demoliční práce na uvedeném rodinném domu v souladu s výše zmíněným souhlasem, došlo dne 9. 6. 2023 k náhlému částečnému zřícení některých konstrukcí havárií, přičemž bylo zjištěno, že tyto stěny jsou v důsledku silného podmáčení naprosto nestabilní a hrozí jejich pád. Proto bylo postupováno v souladu s § 177 odstavec 2 stavebního zákona a tyto zbytky stěn byly žalobkyní odstraněny, když byla obava, že dojde k dalším pádům a tím k ohrožení života přítomných osob a majetku stavebníka. O této situaci žalobkyně ihned informovala příslušný stavební úřad, když tuto událost za žalobkyni oznámili osobně na základě plné moci Bc. P. B. a Ing. A. B. Jednalo se o havárii, příčinou, bylo to, že dešťová voda z objektu, z objektu domu L. L. nebyla odváděna v souladu s právní předpisy, byla svedena do volného prostoru bezprostředně vedle nemovitosti žalobkyně. Tento právní stav nikdo nepředpokládal a ani předpokládat nemohl. Důvodem havárie bylo pochybení L. L. při nakládání se srážkovými vodami, jejím pochybením došlo k podmáčení domu žalobkyně. Zároveň žalobkyně oznámila stavebnímu úřadu, že tyto stěny podle § 177 odstavec 3 stavebního zákona obnoví. Stavební úřad vydal dne 29. 6. 2023 svůj souhlas s realizací těchto obnovovacích prací. Žalobkyně následně tyto obnovovací práce v dobré víře provedla a dotčené stěny svého domu obnovila, což žalobkyně stavebnímu úřadu též písemně oznámila, a při kontrolní prohlídce stavby prováděné stavebním úřadem dne 31. 8. 2023 bylo konstatováno, že bylo dokončeno první nadzemní podlaží. V současné době tak žalobkyně provádí již pouze stavební práce dle společného souhlasu, původně vydaného k provedení stavebních prací stavebním úřadem dne 3. 11. 2022, kdy s těmito úpravami L. L. vyslovila svůj souhlas. Zrušení souhlasu stavebního úřadu s provedením obnovovacích prací bylo nedůvodné, když to byla samotná L. L., kdo zavinil uvedenou havárii a poškození majetku žalobkyně. Nyní L. L. brojí proti oprávněné snaze žalobkyně následky této havárie způsobené L. L. odstranit, což je v rozporu s dobrými mravy, což by měly správní orgány rovněž zohlednit. K tomu žalobkyně uvedla, že L. L. na ni neustále útočí, (poslání Policie ČR na stavbu, verbální útok atd.). Závěr žalovaného, který žalovaným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje, jímž bylo zrušeno výše zmíněné sdělení stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023, tak toto rozhodnutí žalovaného není ničím podloženo, respektive není podložen závěr o tom, že další postup žalobkyně jako stavebníka nebyl v souladu se stavebním zákonem. Žalobkyně postupovala v souladu s právní předpisy, když bezodkladně oznámila havarijní stav stavebnímu úřadu, což žalobkyně dokládala dopisy, žalobkyně adresované stavebnímu úřadu ze dne 22. 6. 2023 a 23. 6. 2023, a protokolem vyhotoveným 9. 6. 2023 Ing. Mgr. J. B., autorizovaným stavitelem, písemným prohlášením Bc. P. B. a Ing. A. B. ze dne 20. 9. 2023 a záznamem stavebního úřadu ze dne 23. 6. 2023. Z těchto podkladů vyplývá, že žalobkyně 12. 6. 2023 havárii bezodkladně stavebnímu úřadu ohlásila a oznámila, že bude provádět obnovovací práce, tj. obnovení stěn. Správní orgány se k těmto dokladům vůbec nevyjádřily, dospěly k závěru, že stavebník havárii bez

zbytečného odkladu neoznámil, žalované rozhodnutí nemá oporu ve správním spisu, je nepřezkoumatelné. Provedení těchto důkazů k prokázání tvrzení o tom, že nastala popsána havárie, žalobkyně navrhovala již v řízení, v němž bylo vydáno žalované rozhodnutí, žádný takový důkaz však žalovaný neprovedl a vůbec se s důkazními návrhy nevypořádal. Žalobkyně dále namítla, že žalovaný a správní orgán prvního stupně nesprávně aplikovaly ustanovení § 98 správního řádu, žalobci byla neoprávněně odňata možnost se k věci vyjádřit, závěr o tom, že v daném případě nemůže být chráněna dobrá víra žalobkyně, nemá oporu v podkladech, žalovaný a správní orgán prvního stupně učinily své závěry přímo v rozporu s obsahem správního spisu (např. například závěr o tom, že stavebník havarijní stav neprodleně stavebnímu úřadu neoznámil). Ustanovení § 98 nemělo být vůbec aplikováno. Nebyly splněny podmínky pro aplikaci ustanovení § 98 správního řádu, souhlas dle § 177 stavebního zákona s provedením obnovovacích prací byl ve zkráceném přezkumném řízení zrušen až poté, co tyto obnovovací práce již byly prokazatelně provedeny. Žalobkyně odkázala i na rozhodnutí Městského soudu v Praze č. j. 3 A 48/2004–29 a rozhodnutí NSS č.j. 3 As 69/2015–78, přičemž tato rozhodnutí se týkají možnosti aplikace zkráceného přezkumného řízení v obdobných věcech, přičemž z nich vyplývá, že využití tohoto přezkumného řízení není na místě tam, kde zjevně existují protichůdné zájmy subjektů dotčených případným rozhodnutím v přezkumném řízení, nebo jim takovým rozhodnutím může být způsobena újma, která by zrušením nebo změnou přezkoumávaného rozhodnutí vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře a ta by byla ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, neboť uvedená hlediska by měla být principiálně hodnocena v klasickém přezkumném řízení. Žalobkyni v dané věci byla nepochybně způsobena zrušením souhlasu s provedením obnovovacích prací „velká újma“, žalobkyně obnovovací práce již provedla a pokračuje v realizaci stavby dle platného společného souhlasu – územního souhlasu a souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru, vydaná jeho stavebním úřadem dne 3. 11. 2022. Zkrácené přezkumné řízení nemělo být aplikováno. Dále žalobkyně uvedla námitku, která směřuje proti závěru správních orgánů, o aplikaci ustanovení § 177 odstavec stavebního zákona, podle názoru žalobkyně pojem „závažná havárie“, je pojmem obecným a nejedná se pouze o havárii ve smyslu vodního zákona tak, jak ji uvádí správní orgán I. stupně. V daném případě se jistě jednalo o závažnou havárii, v rozhodnutí žalovaného není obsažena úvaha týkající se pojmu havárie ve smyslu § 177 stavebního zákona, tj. zda se o ní jednalo či nikoliv, žalovaný jen potvrdil nesprávný závěr správního orgánu I. stupně, že závažnou havárií je pouze havárie ve smyslu vodního zákona. Tento závěr je nesprávný. Dále žalobkyně namítla, že žalobkyně provedla práce v dobré víře ve správnost souhlasu stavebního úřadu, žalobkyně zde uvedla další podrobnější argumentaci týkající se této námítky, přičemž zdůraznila, že žalobkyně jednala vždy transparentně, vzniklou havárii ihned ohlásila, vyžádala si souhlas stavebního úřadu s tímto postupem, viníkem havárie byla L. L., která proti realizaci obnovovacích prací brojí. Pokud by „*L. L. řádně sváděla srážkovou vodu ze svého domu, nemusely být žádné obnovovací práce prováděny*“. Došlo tak k porušení zásady presumpce správnosti veřejnoprávních aktů a principu ochrany dobré víry stavebníka. K tomu uvedla žalobkyně argumentaci odkazující i na nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 17/16, vztahující se k povinnosti hodnocení správních orgánů z hlediska dobré víry ve vztahu k jednotlivým případům. Dále žalobkyně napadla závěr správních orgánů o tom, že v daném případě nelze § 177 stavebního zákona aplikovat, když se jedná o případ vadného stavu stavby, žalobkyně nesouhlasí, že by její dům byl trvale neudržován či ve špatném stavu, žalobkyně plánovala,

že obvodové stěny směrem k domům paní L. a směrem na náves budou zachovány, rozhodnutí správního orgánu I. stupně je nepřezkoumatelné a neodůvodněné. K tomu žalobkyně uvedla další údaje o tom, jak zabezpečovala péči o dům čp. X. Podle jejího názoru naopak dům paní L. je trvale neudržován, je ve špatném stavu. Důvodem aplikace § 177 stavebního zákona byla havárie, kdy došlo ke zřícení stěn původního domu z důvodu výrazně podmáčeného terénu v souvislosti s neudržováním stavby paní L. Důvodem aplikace § 177 nebyl špatný stav domu žalobkyně. Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že ten dospěl k závěru, že ustanovení § 177 nemůže být aplikováno, neboť se jedná o případ vadného stavu stavby, to s poukazem na závěry uvedené v rozhodnutí NSS č. j. 1 As 52/2000-41, není tedy pravdou, že by správní orgán prvního stupně neuváděl, že dům žalobce by byl ve špatném stavu, to správní orgán prvního stupně výslovně uvedl a na tom založil právě úvahu i o tom, že ustanovení § 177 stavebního zákona nemůže být aplikováno, avšak k takovému závěru neměl správní orgán prvního stupně jakýkoliv podklad, i z tohoto důvodu nemohl být aplikován institut zkráceného přezkumného řízení. Žalobkyně navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

4. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 72 a násl. s.ř.s. dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
5. Ze správního spisu a ze shodného tvrzení účastníků vyplývají následující rozhodné skutečnosti.
6. Paní L. je vlastnící rodinného domu čp. Y na pozemku parc. č. st. Y1 v kat. ú. X, který severozápadní zdí sousedí s rodinným domem čp. X na pozemku parc. č. st. X1 v k. ú. X, přičemž majitelka tohoto pozemku s rodinným domem čp. X, tj. žalobkyně (dále i jako „stavebnice“ nebo „stavebník“) prováděla v roce 2023 stavební práce při realizaci společného souhlasu dle § 96a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění (dále jen „stavební zákon“), který jí byl stavebním úřadem vydán ke stavebním úpravám rodinného domu čp. X a k dalším stavebním úpravám tohoto domu. Po zahájení prací došlo ke stržení celé existující stavby rodinného domu čp. X, paní L. podala podnět stavebnímu úřadu ke kontrole stavebních prací a k zahájení řízení o zákazu nepovolené činnosti. Stavební úřad provedl kontrolní prohlídku staveniště dne 15. 6. 2023, přičemž z protokolu o kontrolní prohlídce sepsaného na staveništi vyplývá, že byly provedeny výkopy pro základy, a že *„vzhledem k tomu, že výkopy pro základy nového domu jsou u jihovýchodní části blízko sousedního domu, hrozí sesuv půdy ve výkopu od základů sousední stavby (výkopy jsou pažené)“*. Zároveň je i v tomto zápisu uvedeno, že stavebník doloží posouzení nutnosti zhotovení základů z důvodu bezpečnosti a statiky sousední stavby. Následně dne 16. 6. 2023 vydal stavební úřad sdělení pod č. j. MUHO 17538/2023 (dále „sdělení ze dne 16. 6. 2023“), v němž je uvedeno, že oproti stavebnímu povolení byla na pozemku parc. č. st. p. č. X1 v k. ú. X odstraněna celá původní stavba rodinného domu čp. X, a že jsou na místě prováděny výkopy pro nové základy stavby, které jsou zajištěny pažením. Dále zde bylo uvedeno, že *„vzhledem k tomu, že se jedná o rozpor provádění stavby s citovaným povolením stavby, bude stavebníkovi dána výzva k zastavení prací s tím, že musí být výkopy zabezpečeny tak, aby nedošlo k poškození sousední stavby. Stavebník doloží statické posouzení provádění základů vůči sousední nemovitosti s návrhem provedení zabezpečovacích prací (pravděpodobně betonáží základů), poté bude stavba pozastavena do doby legalizace možného dodatečného povolení stavby. Dále bude stavební úřad postupovat v souladu se*

stavebním zákonem, zejména dle § 129 stavebního zákona“, ve kterém bude paní L. účastníkem řízení.

7. Dále je ve správním spisu založen Protokol ohlášení havárie stěn s návrhem na postup dle § 178 stavebního zákona, vyhotovený Ing. Mgr. J. B., autorizovaným stavitelem v oboru pozemních staveb (dále jen „protokol ohlášení havárie stěn“) v níž je uvedeno, že při provádění bouracích prací došlo k odstranění stropní konstrukce, ke ztrátě stability jižní štitové stěny a části východní obvodové zdi a že „z důvodu předejití důsledku havárie a zajištění bezpečnosti práce a z důvodu bezpečnosti pohybu osob na přilehlém chodníku muselo být okamžitě provedeno stržení nestabilních stěn.“ Práce byly provedeny s ohledem na bezpečnost pracovníků, a na bezpečnost chodců, přičemž „po stržení konstrukcí bylo zjištěno, že nosné konstrukce měly mělké založení, zemina pod základovou spárou byla silně podmáčená, což evidentně způsobilo nestabilitu konstrukcí“. Dále zde bylo uvedeno, že bylo postupováno dle § 178 stavebního zákona a že stržené konstrukce budou obnoveny v původních rozměrech včetně nutného založení v souladu s původním objektem čp. X.
8. Ve správním spisu je rovněž založen úřední záznam ze dne 23. 6. 2023, podle něhož se dne 12. 6. 2023 v zastoupení žalobkyně na stavební úřad dostavil Bc. P. B. a Ing. A. B., kteří nahlásili havárii na stavbě čp. X, tím, že došlo k nestabilitě obvodových stěn a z důvodu bezpečnosti a ohrožení okolní stavby muselo následovat jejich stržení a došlo k zahájení prací obnovujících tyto stěny. Dále ve správním spisu je založen protokol z kontrolní prohlídky stavby ze dne 15. 6. 2023 sepsaný za přítomnosti stavebnice a pracovníků stavebního úřadu, ve kterém je uvedeno, že stavbu bylo nutné odstranit z hlediska podmáčení půdy a chybějících základů stavby čp. X, která nemá ze ¾ okapové žlaby a voda teče na pozemek stavebníka, přičemž ¼ svodu vod je odváděna na pozemek stavebníka do přední části odstraněného domu čp. X, což „pravděpodobně způsobovalo podmáčení stěn“. Dále je v tomto zápisu uvedeno, že vzhledem k tomu, že výkopy pro základy nového domu jsou v jihovýchodní části v blízkosti sousedního domu, hrozí sesuv půdy ve výkopu od základů sousední stavby (výkopy jsou pažené). Z tohoto důvodu tedy bylo dohodnuto se stavebníkem, jak je uvedeno v tomto protokolu, že ten doloží posouzení nutnosti zhotovení základů z důvodů zajištění bezpečnosti a statiky sousední stavby, po předložení dokladů bude dána výzva k zastavení prací v návaznosti na posudek.
9. Dne 29. 6. 2023 vydal stavební úřad pod č. j. MUHO/18622/2023 sdělení, ve kterém je uvedeno, že ve stavebních úpravách rodinného domu čp. X lze nadále pokračovat, že stavební úřad souhlasí s obnovou stěn, které bylo nutné odstranit v souladu s § 178 odst. 2 stavebního zákona z důvodů případného ohrožení sousední stavby a vzniku případných škod na pozemku st. p. Y1, přičemž bude dodrženo posouzení stability svahů výkopu, které bylo dne 26. 3. 2023 doplněno na stavební úřad (posudek vypracoval Ing. B. a zkontrolovaný byl Ing. M. T. – autorizovaným inženýrem pro statiku a dynamiku staveb).
10. Dále je v tomto sdělení (dále jen v textu „sdělení stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023“ nebo jen „sdělení z 29. 6. 2023“) uvedeno, že stavba bude nadále pokračovat dle projektové dokumentace ověřené stavebním úřadem dle vydaného společného souhlasu ze dne 3. 11. 2023.
11. Sdělení stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023 bylo zrušeno rozhodnutím Krajskému úřadu Pardubického kraje ze dne 18. 9. 2023, č. j. KRÚ-76357/2023/116/OMSŘI/Fr v přezkumném řízení, přičemž Ministerstvo pro místní rozvoj jako odvolací orgán odvolání

žalobkyně svým rozhodnutím ze dne 5. 12. 2023, č. j. MMR-82663/2023-83, tedy žalovaným rozhodnutím, zamítlo a rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje potvrdilo (dále i jen jako „rozhodnutí MMR ze dne 5. 12. 2023“ nebo „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“). Ze správního spisu dále vyplývá, že Městský úřad Holice jako stavební úřad vydal dne 16.2.2024 pod č.j. MUHO/04383/2024 oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby, tj. stavební úpravy rodinného domu čp. X podle § 129 odst. 2 stavebního zákona.

12. Předmětem rozhodnutí soudu je posouzení zákonnosti žalovaného rozhodnutí, kterým bylo v přezkumném řízení zrušeno výše zmínění sdělení stavebního úřadu, tj. Městského úřadu Holice, ze dne 29.6.2023 jako rozhodnutí, kterým byl podle § 177 odst. 2 stavebního zákona vydán žalobkyni souhlas s obnovou stěn objektu rodinného domu čp. X na st.p. X1.
13. Jak vyplývá z výše uvedených skutkových okolností, při provádění bouracích prací uvedeného domu došlo k odstranění stropu konstrukce, ke ztrátě stability jižní štítové stěny a části východní obvodové zdi a z důvodu předejití důsledku havárie a zajištění bezpečnosti práce a bezpečnosti pohybu osob na přilehlém chodníku muselo být okamžitě provedeno stržení nestabilních stěn. Po stržení konstrukcí bylo zjištěno, že nosné konstrukce měly mělké založení, zejména zemina pod základovou spárou byla silně podmáčená, což evidentně způsobilo nestabilitu konstrukcí, přičemž tyto práce byly provedeny zejména s ohledem na sousední nemovitost, tedy nemovitost ve vlastnictví paní L. Autorem těchto závěrů obsažených v Protokolu o ohlášení havárie stěn ze dne 9. 6. 2023 byl Ing. J. B., autorizovaný stavitel v oboru pozemních staveb a skutečnosti v něm uvedené byly potvrzeny i při kontrolní prohlídce stavby ze dne 15. 6. 2023 za přítomnosti pracovníků stavebního úřadu. V tomto protokolu je uvedeno, že sousední objekt nemá ze $\frac{3}{4}$ okapové žlaby a voda teče přímo na pozemek stavebníka, když $\frac{1}{4}$ svodu dešťových vod je odváděna na pozemek stavebníka do místa přední části odstraněného domu čp. X, což pravděpodobně způsobilo podmáčení stěn a že „vzhledem k tomu, že základy nového domu jsou v jihovýchodní části blízko sousedního domu, hrozí sesuv půdy ve výkopu od základu sousední stavby“ (výkopy jsou pažené). Výše uvedené skutečnosti, popsané ve výše zmíněném Protokolu o ohlášení havárie stěn ze dne 9. 6. 2023 a v zápisu z prohlídky ze dne 15. 6. 2023, paní L. žádnou konkrétní relevantní námitkou zpochybňující tyto skutečnosti, ve správním řízení a ani ve vyjádření k žalobě nevyvrátila a nedoložila, tedy nejen že nedoložila, ale ani netvrdila, že by při „provádění bouracích prací došlo po odstranění stropní konstrukce, která byla z části tvořena klenbou, a z části dřevěným trámovým stropem, ke ztrátě stability jižní štítové stěny a části východní obvodové zdi“ a že „z důvodu předejití důsledků havárie a zajištění bezpečnosti práce z důvodu bezpečnosti pohybu osob na přilehlém chodníku muselo být okamžitě provedeno stržení nestabilních stěn“ (srov. protokol ze dne 9. 6. 2023 vyhotovený Ing. J. B., autorizovaným stavitelem v oboru pozemních staveb). Rovněž nezpochybnila nějakou relevantní námitkou, či uvedením důkazu, že nosné konstrukce „měly mělké založení“ a že „zemina pod základovou spárou byla silně podmáčená, což způsobilo nestabilitu konstrukcí.“
14. Stavební úřad z výše uvedených podkladů vyvodil závěr o nutnosti provést opatření, které bylo stavebnímu úřadu oznámeno ve smyslu § 178 odst. 2 stavebního zákona, o čemž svědčí vyjádření stavebního úřadu ze dne 16. 6. 2023. Krajský soud nemá důvod pochybovat o výše zmíněných skutečnostech svědčících o tom, že tyto svědčí o existenci vážné havárie ve smyslu § 178 odst. 1, přičemž bylo třeba provést bezodkladně opatření k odvrácení nebo změnu možných dopadů mimořádné události, když takové opatření bylo stavebnímu úřadu neprodleně oznámeno v souladu s ust. § 87 odst. 2 stavebního zákona.

15. Podle ust. § 178 odst. 1 stavebního zákona, pokud při vyhlášení stavbu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu nebo válečného stavu podle zvláštního právního předpisu, anebo při bezprostředně hrozící živelné pohromě či závažné havárii je třeba bezodkladně provést opatření k odvrácení nebo zmírnění možných dopadů mimořádné události, lze se v mezích odst. 2 – 4 odchýlit od postupu stanovým tímto zákonem.
16. Podle ust. § 87 odst. 2 stavebního zákona opatření na stavbách a pozemcích spočívajících podle okolností i v provádění staveb, terénních úprav nebo odstraňování staveb, jimiž se předchází bezprostředně hrozícím důsledkům živelní pohromy nebo závažné havárie, čelí jejich účinkům a zabraňuje ohrožení života nebo zdraví osob, popřípadě jiným škodám, mohou být zahájena bez předchozího rozhodnutí nebo i jiného opatření podle tohoto zákona, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Stavebnímu úřadu však musí neprodleně oznámeno, že jsou taková opatření prováděna; následně lze postupovat podle odst. 5 – 6 (tedy že může být například upuštěno od vydání územního rozhodnutí nebo územního souhlasu atd.).
17. Ustanovení § 177 stavebního zákona dopadá na mimořádné situace, které pro jejich náhlost nelze zcela předvídat (závažné havárie či živelné pohromy) nebo jsou spjaty s vyhlášením zákonem předvídaných mimořádných stavů (nouzový, nebezpečí, válečný, ohrožení státu). Smyslem postupů uvedených v § 177 je umožnit ve vyjmenovaných situacích odchýlit se od obvyklých postupů stanovených stavebním zákonem (tj. je zjednodušit). Postupy podle § 177 stavebního zákona *„zpravidla není možno použít k odstranění následků liknavosti vlastníka stavby, ale pouze k předcházení či odstranění následků událostí, které nelze jednoduše předvídat. Právě nemožnost přípravy a včasné reakce na takovou událost odůvodňuje možnost přijetí opatření bez běžného územního či stavebního řízení podle stavebního zákona.“* (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 5. 2023, č. j. 5 Asd 114/2022-52).
18. Z výše uvedených skutkových okolností nevyplývá, že by byly dány důvodné pochybnosti o nutnosti stržení nestabilních stěn při provádění uvedených stavebních prací (které byla žalobkyně jako stavebník oprávněna provádět na základě výše zmíněného společného souhlasu) a že nosné konstrukce měly mělké založení a zemina pod základovou spárou byla silně podmáčená, což způsobilo nestabilitu konstrukcí a bylo třeba provést opatření za účelem předejití důsledků havárie a zajištění bezpečnosti práce z důvodu hrozícího sesuvu půdy. Z této skutečnosti vyplývá, že došlo k náhlé nepředvídané události, kterou bylo třeba bez prodlení vyřešit a že tato událost nebyla způsobena nějakou liknavostí stavebníka, ale vznikla náhle, nepředvídaně, při provádění stavebních prací.
19. Skutkové okolnosti svědčící o vzniku zmíněné havárie a o nutnosti předejít jejím důsledkům při provádění zmíněných stavebních prací vyplývají jednak z odborného vyjádření autorizovaného stavitele v oboru pozemních staveb (Mgr. J. B. dle protokolu ohlášení havárie stěn ze dne 9. 6. 2023) a dále i z posouzení stavebního úřadu při kontrolní prohlídce ze dne 15. 6. 2023, přičemž tyto odborné závěry neobsahují nějaké na první pohled excesivní závěry, navíc ani sama paní L. závěr o nutnosti oznámení opatření za účelem odvrácení či zmírnění dopadů vzniklé havárie na stavbě čp. X nezpochybnila žádnou relevantní námitkou odborného charakteru či návrhem na provedení důkazu. Je sice pravdou, že podle záznamu ve spisu ze dne 23. 6. 2023 byla havárie nahlášena stavebnímu úřadu již dne 12. 6. 2023, to však nic nemění na tom, že skutečnosti o její existenci nebyly vyvráceny, naopak byly potvrzeny pracovníky stavebního úřadu při kontrolní prohlídce, konané dne 15. 6. 2023. Z uvedených skutečností tedy vyplývá, že postup stavebníka a stavebního úřadu odpovídal

vzniklé situaci způsobené při provádění stavebních prací na domu čp. X a že skutečně došlo k havárii v souvislosti s prováděním uvedených stavebních prací na tomto domě. Krajský soud nemůže nahrazovat činnost stavebního úřadu a stavebního dozoru, tedy sám ex officio zpochybňovat tyto skutkové okolnosti týkající se posouzení důvodnosti opatření přijatého a prováděného stavebníkem oznámeného stavebního úřadu (dle § 178 odst. 2 stavebního zákona). Ostatně tento závěr nezpochybnila ani sama paní L. relevantní námitkou či označením důkazu za účelem vyvrácení odborných závěrů stavebního úřadu a stavebního dozoru.

20. Krajský soud tedy nepovažoval výše popsany postup stavebníka a stavebního úřadu za nezákonný. Postup stavebního úřadu a stavebníka, tj. žalobkyně, do doby vydání sdělení stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023 krajský soud nepovažoval za nezákonný, když, jak již bylo výše uvedeno, ze skutkových okolností daného případu vyplývá, že bylo třeba přijmout přímo opatření k odvrácení mimořádné události (§ 78 odst. 1 a 2 stavebního zákona) v souvislosti s ohrožením nemovitosti sousedící se stavbou, na níž byly prováděny stavební práce. Jedná se o odborné závěry stavebního dozoru a stavebního úřadu, které nebyly zpochybněny ani osobou zúčastnou na řízení relevantní námitkou. Krajský soud tedy nepovažoval výše popsany postup stavebníka a stavebního úřadu za nezákonný. Tento závěr se však týká postupu stavebního úřadu do vydání jeho sdělení ze dne 29. 6. 2023.
21. Toto sdělení, jak již soud výše uvedl, bylo v přezkumném řízení zrušeno krajským úřadem Pardubického kraje a odvolání proti němu osobou podaném žalobkyní, bylo žalovaným rozhodnutím, tj. rozhodnutím MMR ze dne 5. 12. 2023, zamítnuto. Toto sdělení vydané podle § 177 odst. 3 stavebního zákona určovalo žalobkyni právo pokračovat ve stavebních úpravách rodinného domu čp. X s tím, že stavba *„bude nadále pokračovat dle projektové dokumentace, ověřené stavebním úřadem, dle vydaného společného souhlasu ze dne 3. 11. 2023 pod. č. j. MUHO/25300/2022“*, přičemž k tomu byla použita jiná forma rozhodnutí než bylo v daném případě původní rozhodnutí stavebního úřadu o povolení stavebních úprav rodinného domu čp. X, vydaném společným souhlasem dle ustanovení § 96 stavebního zákona. Postup stavebního úřadu dle § 177 odst. 3 se však týká zcela jiných situací týkajících se obnovení stavby v souvislosti s bezprostředně hrozící živelnou pohromou či závažnou havárií jako mimořádného postupu podle ust. § 178 odst. 1 stavebního zákona. Stavební úřad tímto sdělením již nerespektoval účel právní úpravy obsažené v § 178 stavebního zákona, podle něhož jestliže se stavby nebo terénní úpravy zničené nebo poškozené živelnou úpravou nebo závažnou havárií mohou v souladu se zvláštními právními předpisy obnovit ve shodě s původními rozhodnutími nebo jinými opatřeními stavebního úřadu, postačí, že takové opatření bylo předem stavebnímu úřadu ohlášeno. Pro tento postup platí ustanovení § 106 odst. 1 stavebního zákona obdobně s tím, že lhůta pro písemné sdělení stavebního úřadu, že proti obnově výstavby nemá námitek, činí 7 dnů. V ohlášení se uvedou údaje o stavbě nebo o terénních úpravách, které mají být obnoveny, jednoduchý technický popis prací a osoba, která bude činnost provádět. Toto sdělení vydané podle § 120 odst. 3 je s ohledem na odkaz ustanovení § 106 odst. 1 stavebního zákona třeba považovat za souhlas s provedením stavebního záměru, přičemž takový souhlas, tedy i výše zmíněné sdělení, je v souladu s konstantní soudní judikaturou NSS třeba považovat za rozhodnutí správního orgánu dle § 65 odst. 1 s.ř.s., když *„souhlasy vydávané stavebním úřadem zejména podle § 96, § 106, § 122, § 127 a § 128 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), jsou rozhodnutími správního orgánu dle § 65 odst. 1 s.ř.s.“* (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 17. 9. 2017, č. j. 1 As 436/2017-43).

22. Zmíněné sdělení ze dne 29. 6. 2023 bylo sice předmětem žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, kterou podala paní L. rovněž u zdejšího soudu a toto řízení bylo vedeno pod sp. zn. 52 A 55/2023, avšak vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí bylo v přezkumném řízení zrušeno, jak již výše uvedl krajský soud, nemohla být zákonnost tohoto souhlasu jako rozhodnutí správního orgánu přezkoumána v soudním řízení (paní L. vzala žalobu proti tomuto souhlasu zpět a zdejší soud řízení zastavil). Přes tuto skutečnost pro účely posouzení zákonnosti dalšího postupu stavebního úřadu k tomuto sdělení, nyní již neexistujícímu, soud uvádí následující závěry.
23. Jak již soud výše uvedl, výše zmíněný popsáný postup stavebníka stavebního úřadu do doby vydání tohoto sdělení nebyl nezákonný, avšak po odstranění stavby čp. X, kdy bylo postupováno v souladu s ustanovením § 177 odst. 2 stavebního zákona, již nebylo možné nadále pokračovat v povolených stavebních úpravách tohoto domu a to podle projektové dokumentace, která se týkala těchto stavebních úprav, které měly být provedeny na základě společného souhlasu vydaného žalovaným ke stavebnímu záměru „Stavební úpravy rodinného domu čp. X, X, nacházejícího se na pozemcích st. p. X1, par. č. X2 v k. ú. X“, jehož součástí byla přístavba původního rodinného domu severozápadním směrem a další stavební úpravy tohoto domu. K tomuto závěru není třeba vytvářet nějaké složité úvahy a závěry, postačí jednoduchá logická úvaha zahrnující závěr, že stavební úpravu rodinného domu je možné provádět na existujícím objektu, nikoliv na domu, který byl celý odstraněn. Na tuto situaci již dopadá závěr vyslovený i v judikatuře NSS, podle něhož *„jestliže původní stavba umístěná na určitém pozemku byla odstraněna (zanikla), je třeba k postavení nové stavby nové stavební povolení, a to i za situace, že je nová stavba z hlediska umístění, stavebně technických požadavků i jiných hledisek zcela shodná se stavbou původní. Pro účely požadovaného stavebního povolení je pak nerozhodné, že původní stavba byla odstraněna v důsledku protiprávního jednání jiné osoby, než je vlastník stavby, a že k odstranění stavby došlo bez povolení příslušného stavebního úřadu (případně jiného orgánu, který působnost stavebního úřadu vykonává“* (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 1. 2004, č. j. 5 A 23/2000-45). Odstranění už i *„převážně většiny původní stavby až do základů a následnou realizaci nové stavby s využitím několika fragmentů stavby původní nelze hodnotit jako stavební úpravu“* (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 4. 2013, č. j. 8 As 31/2007-165).
24. V daném případě byla odstraněna původní stavba celá, proto v případě nově vybudovaných základů a obvodové zdi se již jednalo o stavbu novou a nemohlo se tak jednat o realizaci stavebních úprav uvedeného zaniklého rodinného domu čp. X na základě souhlasu stavebního úřadu s provedením ohlášeného stavebního záměru ze dne 3.11.2022, podle něhož, jak sama žalobkyně v žalobě uvedla na straně 13 žaloby, měla být zachována část jižního štítu a stěna směrem k domu L. L. Postup žalobkyně po odstranění stavby, tj. vybudování nových základů stavby a stavba obvodových zdí již nebyl realizován na základě souhlasu stavebního úřadu s mimořádnými postupy podle § 177 ústavního zákona, když tento souhlas, v podobě sdělení ze dne 29. 6. 2023, byl nadřízeným správním orgánem, tj. Krajským úřadem Pardubického kraje, správně zrušen a závěry v něm uvedené o nezákonnosti takového postupu byly potvrzeny rozhodnutím Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 5. 12. 2023, tj. žalovaným rozhodnutím, kterým bylo odvolání osoby žalobkyně proti tomuto rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje zamítnuto. Krajský soud již z výše uvedených důvodů považoval tento postup správních orgánů v přezkumném řízení týkající se zrušení zmíněného souhlasu ze dne 29. 6. 2023 za zákonný. V dané věci v důsledku odstranění cele stavby uvedeného rodinného domu zaniklo

veřejnoprávní oprávnění k realizaci původního stavebního záměru (již výše zmíněný společný souhlas ke stavebním úpravám rodinného domu čp. X), a pokud se týče již výše zmíněného postupu podle § 177 stavebního zákona tak, jak již soud výše uvedl, výše uvedené sdělení ze dne 29. 6. 2023 bylo správně zrušeno v podstatě pro nezákonnost a stavební úřad již musel posuzovat nově vybudovanou část stavby a stavbu novou, která byla již provedena bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem či jiným úkonem toto rozhodnutí nahrazujícím. Proto bylo třeba dále postupovat podle § 129 odst. 1 písm. b) a odst. 2 stavebního zákona, což se stalo na základě výše zmíněného oznámení o zahájení řízení o odstranění stavby vydané stavebním úřadem dne 16.2.2024.

25. Výše uvedené závěry soudu nemohla změnit ani argumentace žalobkyně uvedená v žalobě, která hájí své zájmy zejména poukazem na její dobrou víru a na zásadu presumpce správnosti uvedeného sdělení stavebního úřadu povolujícího jí provést obnovovací práce na zbouraném domu. Pokud by tomu tak bylo, tak by ad absurdum každé rozhodnutí správního orgánu, na jehož základě vzniklo účastníkovi řízení nějaké právo, nemohlo být zrušeno v odvolacím či v přezkumném řízení. Žalobkyně nemohla legitimně očekávat, že tento postup nemůže vlastník sousední nemovitosti napadnout, podání podnětu k zahájení řízení o odstranění stavby bylo jejím zákonným právem a nemohlo být tak v rozporu s dobrými mravy, a to tím spíše, když se poté ukázalo, že tento podnět byl důvodný.
26. Navíc žalobkyně byla již sdělením stavebního úřadu ze dne 16. 6. 2023 upozorněna na to, že stavba je prováděna v rozporu s vydaným souhlasem, přičemž stavební úřad zároveň uvedl, že žalobkyni jako stavebníkovi bude zaslána výzva k zastavení prací a bude zahájeno řízení dle § 129 stavebního zákona, to je řízení o nařízení odstranění stavby, terénních úprav a zařízení. Jak správně tedy žalovaný uvedl v žalovaném rozhodnutí, *„Lze tedy uvést, že stavebník byl seznámen s tím, že stavební úřad považuje provádění stavby v rozporu s vydaným společným souhlasem a bude mu následně zaslána výzva k zastavení prací a zahájeno řízení o odstranění nepovolené stavby. Nelze tedy souhlasit s tvrzením stavebníka, že stavbu základů a obvodových stěn provádí dle schválené dokumentace. Dále, pokud stavebník pokračoval v protiprávním jednání i přes upozornění správního orgánu, dopustil se porušení stavebního zákona a nemůže se nadále odvolávat na dobrou víru. Ministerstvo mj. upozorňuje, že stavbu, příp. úpravy rodinného domu může provádět pouze osoba oprávněná, která jako taková by měla při své stavební činnosti na základě budování základů, výstavba nových obvodových stěn, v souladu se schválenou projektovou dokumentací stavebním úřadem. Taková dokumentace ovšem být ověřena nemohla, neboť, jak uvádí sám stavebník, k odstranění celé stavby došlo až v průběhu a nová dokumentace nebyla předložena.“* S tímto závěrem žalovaného se krajský soud ztotožňuje s tím, že na tomto závěru nemohl změnit další postup žalobkyně jako stavebníka a rovněž i postup stavebního úřadu, který již nebyl v souladu se stavebním zákonem, když žalobce tento stav neprodleně stavebním úřadu neoznámil a rovněž stavební úřad při vydání souhlasu s pokračováním provádění stavby nepostupoval dle § 177 stavebního zákona.
27. Podle ust. § 94 odstavec 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, jestliže po zahájení přezkumného řízení správní orgán dojde k závěru, že ačkoliv rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s právním předpisem, byla by újma, která by jeho zrušením nebo změnou vznikla některému účastníkovi, který nabyl práva z rozhodnutí v dobré víře, ve zjevném nepoměru k újmě, která vznikla jinému účastníkovi nebo veřejnému zájmu, řízení zastaví. Předpokladem pro aplikaci tohoto ustanovení není tedy jen existence dobré víry, která v daném případě nebyla prokázána, když žalobkyně byla na nezákonný postup upozorněna

výše zmíněným sdělením ze dne 16. 6. 2023, které jí bylo zasláno na vědomí, ale i existenci újmy. Žalobkyně ani v žalobě nespecifikovala, o jakou újmu z její strany se jednalo, když pouze uvedla, že „*V daném případě by byla zrušením souhlasu s provedením obnovovacích prací žalobci jistě způsobena velká újma.*“ V daném případě zrušením výše zmíněného sdělení by neznamenal, že by žalobkyni bylo znemožněno provádět stavební práce, neboť v nyní vedeném řízení o odstranění stavby podle § 129 odstavec 2 stavebního zákona může být žalobkyni nová stavba dodatečně povolena, přičemž se však jedná již o stavbu novou a nemůže se jednat o realizaci práva na provedení stavebních prací, které již vzniklo na základě výše zmíněného souhlasu s provedením ohlášeného stavebního záměru vydaného stavebním úřadem dne 3. 11. 2022, neboť, jak soud též výše uvedl, stavba výše zmíněného rodinného domu zanikla a logicky tak nelze provádět na ní stavební práce. Na těchto závěrech nemohla nic změnit ani argumentace žalobkyně týkající se postupu L. L., který je podle názoru žalobkyně v rozporu s dobrými mravy. Pokud žalobkyně odkazovala na to, že paní L. L. „*neustále útočí*“ na žalobkyni opakovanými stížnostmi na stavebním úřadě, „*posíláním*“ Policie ČR na stavbu atd., tak tyto skutečnosti nemohou nic změnit na tom, že každý občan České republiky, tedy i L. L., měla právo podat podnět k zahájení řízení o odstranění stavby u příslušného stavebního úřadu a další uváděné skutečnosti nemohou zhojit postup žalobkyně po odstranění zmíněné stavby, jehož nezákonnost byla shledána správními orgány ve zmíněném přezkumném řízení. Na výše uvedené závěry nemohou mít vliv ani další námitky žalobkyně, které se týkají námitek, kterými žalobkyně napadla nezákonnost postupu správních orgánů v přezkumném řízení.

28. Podle ust. § 98 správního řádu, jestliže je porušení právního předpisu zjevné ze spisového materiálu, jsou splněny ostatní podmínky pro přezkumné řízení a není zapotřebí vysvětlení účastníků, může příslušný správní orgán provést zkrácené přezkumné řízení. Dokazování se neprovádí. Prvním úkonem správního orgánu při zkráceném přezkumném řízení je vydání rozhodnutí podle § 97 odstavec 3 správního řádu.
29. Podle § 97 odstavec 3 správního řádu rozhodnutí, které bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, příslušný správní orgán zruší nebo změní, popřípadě zruší a věc vrátí odvolacímu správnímu orgánu nebo správnímu orgánu prvního stupně; tyto správní orgány jsou vázány právním názorem příslušného správního orgánu.
30. V daném případě byly splněny zákonné podmínky pro postup správních orgánů podle výše citovaných ustanovení správního řádu a byl dodržen zákonný postup při vydání žalovaného rozhodnutí.
31. Jak již soud výše uvedl, předmětem žalovaného rozhodnutí byl přezkum výše zmíněného sdělení stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023, v němž stavební úřad souhlasil s pokračováním provádění výstavby po jejím odstranění, vyslovil souhlas s obnovou stěn dle § 177 stavebního zákona a zejména uvedl, že stavba bude pokračovat nadále dle projektové dokumentace pověřené stavebním úřadem dle vydaného společného souhlasu ze dne 3. 11. 2023. V projednávané věci bylo zcela evidentní, že uvedené sdělení jako rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, neboť, jak již výše soud uvedl, toto sdělení určovalo žalobkyni právo pokračovat ve stavebních úpravách rodinného domu čp. X podle stávající projektové dokumentace, která byla vydána za účelem realizace společného souhlasu s provedením stavebních prací ze dne 3. 11. 2023, avšak po odstranění stavby tohoto rodinného domu již nebylo možné realizovat právo, které žalobkyni vzniklo na základě zmíněného společného souhlasu ze dne 3. 11. 2023 k provedení stavebních úprav a přístavbě

rodinného domu čp. X v obci X na zmíněných pozemcích, když tato stavba byla odstraněna a tím v podstatě zaniklo právo žalobkyně vyplývající z tohoto společného souhlasu. Je sice pravdou, že rozhodnutí právního orgánu bylo opřeno i o závěr obsažený v rozsudku NSS ze dne 26. 11. 2020, č. 1 As 52/2000–41, podle něhož „*Za závažnou havárii podle § 177 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, nelze zpravidla považovat stav nemovitosti spočívající v dlouholetém chátrání. Chátrání nemovitosti je důsledkem neplnění povinnosti vlastníka, nejde o stav náhlý, náhle vzniklý a nečekaný, jeho vývoj v čase naopak dobře předvídatelný.*“ Výše uvedený závěr se však týká skutkového stavu existujícího do doby vydání výše zmíněného sdělení stavebního úřadu ze dne 29. 6. 2023, které bylo založeno zejména na úvaze, že žalobkyně jako stavebnice může pokračovat po vybudování obvodových stěn ve stavbě dle projektové dokumentace, která se vztahovala k vydanému společnému souhlasu ze dne 3. 11. 2023. Podstatné tedy je, že tento závěr umožňující žalobkyni vybudování v podstatě nového rodinného domu byl v rozporu s právními předpisy, neboť uvedená projektová dokumentace se vztahovala k provedení stavebních prací a přístavbě týkající se rodinného domu čp. X, který byl zbourán a zanikl čili dle této projektové dokumentace již nebylo možné dále postupovat. Proto bylo správně postupováno na výše citovaných ustanoveních správního řádu, přičemž ostatní námitky žalobkyně nemohly mít vliv na zákonnost postupu správních orgánů.

32. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout (§ 78 odstavec 7 s.ř.s.).
33. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odstavec 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému soud toto právo nepřiznal, když mu žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu